

РОЗДІЛ III. ГОСПОДАРСЬКЕ ПРАВО, ГОСПОДАРСЬКО-ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

УДК 342.336.1

Стаття поширюється на умовах ліцензії CC BY 4.0

DOI <https://doi.org/10.26661/2786-5649-2025-3-04>

РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВЧОЇ БАЗИ УКРАЇНИ ЯК ФАКТОР ЗМІЦНЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ

Левківська В. М.*аспірантка кафедри економічного права та економічного судочинства**Навчально-науковий інститут права**Київського національного університету імені Тараса Шевченка**вул. Володимирська, 60, Київ, Україна**orcid.org/0000-0002-5768-4947**lyulskaya7575@gmail.com*

Ключові слова: економічна безпека, законодавча база, реформування, нормативно-правове забезпечення, євроінтеграція, податкова політика, антикорупційна стратегія, Дія.City, інституційна стійкість.

У статті проаналізовано теоретико-методологічні та прикладні засади реформування законодавчої бази України як системоутворювального чинника забезпечення економічної безпеки держави в умовах сучасних викликів, обумовлених зовнішньою агресією, трансформаційними процесами та потребою євроінтеграції. З'ясовано, що ефективне правове регулювання є ключовим елементом інституційного каркасу, на якому базується здатність держави протистояти економічним загрозам і забезпечувати макроекономічну стабільність. Розглянуто еволюцію нормативно-правових актів у фінансовій, податковій, інвестиційній, антикорупційній та цифровій сферах у період 2021–2025 років. Визначено, що особливого значення набули зміни, пов'язані з мобілізацією ресурсів в умовах воєнного стану, зокрема спрощення системи оподаткування, запровадження спеціального правового режиму для ІТ-сектору (Дія.City), формування Бюро економічної безпеки, а також оновлення антикорупційного та судового законодавства.

Обґрунтовано, що поступова гармонізація нормативно-правового масиву України з *acquis* ЄС формує стратегічні передумови для підвищення ефективності державного управління, забезпечення прозорості інституційної взаємодії, посилення фінансової дисципліни й створення сприятливого бізнес-клімату. Доведено, що формування нормативної архітектури, здатної гнучко реагувати на надзвичайні ситуації, є необхідною умовою збереження національного суверенітету, економічної стійкості та інвестиційної привабливості. Особливу увагу приділено взаємозв'язку між реформуванням органів правопорядку, цифровізацією державних сервісів і запобіганням корупційним ризикам як взаємопідсилювальним чинникам зміцнення економічної безпеки.

Сформовано висновки про доцільність подальшого вдосконалення правової бази в контексті комплексної модернізації сектора публічного управління та забезпечення відповідності стратегічним цілям державної політики в умовах воєнного стану, післявоєнного відновлення та європейської інтеграції.

REFORMING THE LEGISLATIVE FRAMEWORK OF UKRAINE AS A FACTOR OF STRENGTHENING THE ECONOMIC SECURITY OF THE STATE

Levkivska V. M.

*Postgraduate Student at the Department of Economic Law and Economic Litigation
Educational and Scientific Institute of Law
of Taras Shevchenko National University of Kyiv
Volodymyrska str., 60, Kyiv, Ukraine
orcid.org/0000-0002-5768-4947
lyulskaya7575@gmail.com*

Key words: *economic security, legislative framework, reform, regulatory and legal support, European integration, tax policy, anti-corruption strategy, Action. City, institutional stability.*

The article analyzes the theoretical, methodological and applied principles of reforming the legislative framework of Ukraine as a system-forming factor in ensuring the economic security of the state in the face of modern challenges caused by external aggression, transformation processes and the need for European integration. It is found that effective legal regulation is a key element of the institutional framework on which the state's ability to resist economic threats and ensure macroeconomic stability is based. The evolution of regulatory legal acts in the financial, tax, investment, anti-corruption and digital spheres in the period 2021–2025 is considered. It is determined that changes related to the mobilization of resources under martial law have gained special importance, in particular, the simplification of the taxation system, the introduction of a special legal regime for the IT sector (Diya.City), the formation of the Bureau of Economic Security, as well as the updating of anti-corruption and judicial legislation.

It is substantiated that the gradual harmonization of the regulatory and legal framework of Ukraine with the EU *acquis* forms strategic prerequisites for increasing the efficiency of public administration, ensuring transparency of institutional interaction, strengthening fiscal discipline and creating a favorable business climate. It is proven that the formation of a regulatory architecture capable of flexibly responding to emergencies is a necessary condition for preserving national sovereignty, economic stability and investment attractiveness. Special attention is paid to the relationship between the reform of law enforcement agencies, the digitalization of public services and the prevention of corruption risks as mutually reinforcing factors for strengthening economic security.

Conclusions have been drawn on the feasibility of further improving the legal framework in the context of comprehensive modernization of the public administration sector and ensuring compliance with the strategic goals of state policy in the context of martial law, post-war reconstruction and European integration.

Постановка проблеми. В умовах глибоких трансформацій соціально-економічного простору, спричинених тривалими військовими діями, загостренням глобальних безпекових викликів і внутрішньою структурною вразливістю національної економіки, питання забезпечення економічної безпеки України набуває особливої актуальності. Економічна безпека, як складова національної безпеки, ґрунтується на ефективному функціонуванні державних інститутів, зокрема правового регулювання ключових сфер фінансово-економічного життя. Водночас чинна законодавча база

виявляє ознаки фрагментарності, колізійності та недостатньої адаптованості до умов воєнного стану та післякризового відновлення.

Реформування нормативно-правового поля у сфері оподаткування, бюджетоутворення, інвестиційної діяльності, антикорупційної політики, регулювання зовнішньоекономічної діяльності та публічних закупівель є не лише передумовою збалансованого економічного розвитку, а й ключовим інструментом зміцнення стійкості держави до деструктивних впливів. Проте в науковому дискурсі відсутня єдина концептуалізація взає-

мозв'язку між характером законодавчих реформ та рівнем економічної безпеки, що обумовлює необхідність системного аналізу законодавчих трансформацій як чинника протидії економічним загрозам.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

У сучасній науковій літературі активно досліджується вплив законодавчих реформ на економічну безпеку держави та адаптація українського законодавства до стандартів ЄС у соціальній та інституційній сферах. Зокрема, Ю. О. Огренич, В. С. Кармазіна, О. Гриник, Н. В. Уварова, Б. В. Логвиненко підкреслюють, що реформування законодавчої бази України є стратегічно важливим чинником підвищення її інституційної спроможності, правової узгодженості та фінансової стійкості в умовах безпекових викликів.

На основі проаналізованих наукових поглядів вчених постає потреба у поглибленому вивченні теоретичних і прикладних засад реформування законодавчої бази України як системоутворювального чинника зміцнення економічної безпеки держави в умовах сучасних викликів і загроз.

Мета статті – аналіз теоретичних і прикладних засад реформування законодавчої бази України як системоутворювального чинника зміцнення економічної безпеки держави в умовах сучасних викликів і загроз.

Виклад основного матеріалу. Економічна безпека держави як системна категорія охоплює комплекс механізмів, спрямованих на захист національних інтересів в умовах економічної турбулентності, зовнішніх загроз і внутрішніх трансформацій. Її належне функціонування неможливе без ефективного нормативно-правового забезпечення, яке регламентує економічні відносини, встановлює інституційні рамки для регулювання фінансово-бюджетної сфери, податкової політики, зовнішньоекономічної діяльності та інвестиційної безпеки. Конституційні засади правового регулювання економіки визначають державне зобов'язання із забезпечення захисту власності, підприємництва та економічної конкуренції, що безпосередньо закладено в Основному Законі [2].

Водночас у науковій літературі правове забезпечення економічної безпеки трактується як невід'ємна складова державної політики, що вимагає системного оновлення, цілісності та функціональної адаптивності в умовах надзвичайних обставин, зокрема війни [1, с. 12].

Суттєвим етапом у формуванні національної політики у сфері економічної безпеки стало підписання 11 серпня 2021 року Указу Президента України «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року», яким вперше на рівні стратегічного документа було системно

окреслено пріоритети та механізми реалізації державної політики в цій сфері. У Стратегії задекларовано, що її положення спрямовані на досягнення цілей і реалізацію національних інтересів у сфері економічної безпеки, де ключовими орієнтирами виступають забезпечення стійкого розвитку національної економіки, активна інтеграція України до європейського економічного простору, а також розбудова рівноправного й взаємовигідного економічного співробітництва з державами-партнерами [14].

У контексті збройної агресії Російської Федерації та зростання системних викликів 2020-х років уряд України ініціював низку законодавчих змін, що мали прямий вплив на систему державних фінансів та податкову політику. У період воєнного стану були прийняті нормативно-правові акти, спрямовані на одночасне пом'якшення податкового тиску на суб'єктів господарювання та забезпечення мобілізації фінансових ресурсів на потреби національної безпеки.

Зокрема, ключовим законодавчим інструментом став Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану» від 15.03.2022 № 2120-IX, який запровадив спрощений порядок оподаткування для бізнесу, включаючи тимчасове застосування спеціальної ставки єдиного податку в розмірі 2% від обороту [8].

Наступним кроком стало прийняття Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності під час воєнного стану» від 24.03.2022 № 2142-IX, який унормував пільги щодо податкової звітності та відповідальності за її несвоєчасне подання в умовах форс-мажорних обставин [9].

У межах подальшої гуманітарно-орієнтованої політики було також ухвалено Закон України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги» від 16.11.2022 № 2747-IX, що забезпечив фіскальну лібералізацію у сфері благодійності, зокрема щодо оподаткування допомоги постраждалим внаслідок бойових дій [10].

Крім того, в податковій системі було тимчасово запроваджено додаткові фіскальні механізми, зокрема «податок на оборот» у розмірі 2% для окремих категорій платників єдиного податку, а також обов'язковий «військовий збір» у розмірі 1% з обороту підприємств, що працюють на спрощеній системі оподаткування. Такі заходи мали на меті одночасне зменшення фіскального тиску та наповнення спеціального воєнного бюджету держави [3].

У межах стимулювання стратегічних секторів економіки продовжує діяти режим звільнення

від ПДВ для імпорту критично важливого обладнання, зокрема, енергетичного й оборонного призначення та нульова ставка оподаткування експорту ІТ-послуг, що забезпечує підтримку галузей, які зберігають експортний потенціал навіть у період війни.

У сфері фінансового контролю держава посилює інституційні механізми запобігання легалізації доходів, отриманих злочинним шляхом, а також запровадила зміни до законодавства у сфері фінансового моніторингу та відповідальності за порушення фінансової дисципліни. Одним із ключових кроків у цьому напрямі стало створення у 2022 році Бюро економічної безпеки України (БЕБ). Закон України «Про Бюро економічної безпеки України» від 28.01.2021 № 1150-IX сформував правові основи для модернізації системи протидії економічним правопорушенням і підвищення ефективності боротьби з фінансовими злочинами в умовах нової безпекової парадигми [4].

Одним із чинників активізації економічного зростання в Україні стало впровадження цільових податкових стимулів для високотехнологічних секторів, насамперед інформаційно-комунікаційної сфери. Визначальним кроком у цьому напрямі стало прийняття Верховною Радою України 15 липня 2021 року Закону України «Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні» № 1667-IX, яким було закладено нормативне підґрунтя для запровадження спеціального правового режиму Дія.City та визначено його базові концептуальні принципи [15].

Інституціоналізація режиму Дія.City мала на меті зміцнення міжнародної конкурентної позиції України як юрисдикції, привабливої для інвесторів, цифрових компаній та висококваліфікованих ІТ-фахівців.

Проте, забезпечення сталого цифрового та інноваційного розвитку вимагає не лише податкових і регуляторних стимулів, а й наявності ефективної системи запобігання корупційним ризикам, що є визначальним чинником у процесі інтеграції України до європейського правового простору. Відповідно до цього стратегічного підходу, у 2022 році було ухвалено Закон України «Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки» від 20.06.2022 № 2322-IX, яким затверджено середньострокову Стратегію протидії корупції [11], яка передбачає комплексну модернізацію інституційної архітектури у сфері протидії корупції, зокрема через посилення прозорості функціонування публічної влади, удосконалення механізмів фінансового контролю за доходами та витратами державних службовців, а також розвиток потенціалу ключових антикорупційних органів, а саме: Національного агентства з питань запобігання корупції (НАЗК), Національ-

ного антикорупційного бюро України (НАБУ), Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП) та Вищого антикорупційного суду (ВАКС). Важливими напрямками реалізації цієї політики є підтримка та подальше функціонування системи електронного декларування майнового стану, створення Єдиного державного реєстру звітності політичних партій (POLITDATA), а також удосконалення нормативного регулювання інституту конфлікту інтересів.

У період повномасштабної війни Україна суттєво активізувала інституційні зусилля у сфері протидії корупції та зміцнення верховенства права як фундаментальних засад державного управління. У цьому контексті особливого значення набули заходи, спрямовані на підвищення ефективності виявлення, розслідування та покарання корупційних злочинів, зокрема розкрадання бюджетних коштів в умовах воєнного стану. Законодавчі ініціативи були орієнтовані на посилення відповідальності за зловживання у сфері публічних фінансів, у тому числі шляхом упровадження правових механізмів, що дозволяють достроково розривати державні контракти у разі встановлення фактів корупції, розширення повноважень антикорупційних органів та вдосконалення інструментів фінансового моніторингу.

Новим інструментом у боротьбі з корупційними практиками стало також застосування адресних санкцій до осіб, причетних до зловживань у публічній сфері. Відповідні заходи були закріплені в Указі Президента України № 203/2021, яким введено в дію рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)» [13].

Водночас окремі нещодавні законодавчі кроки викликали критику з боку громадянського суспільства та міжнародних партнерів. Зокрема, 23 липня 2025 року було прийнято Закон України «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із зникненням осіб безвісти за особливих обставин під час дії воєнного стану» від 22.07.2025 № 4555-IX [7]. Відповідно до положень цього закону, розслідування справ, які підпадають під дію вказаних норм, передається виключно під процесуальне керівництво Генерального прокурора, що фактично ставить під залежність від нього діяльність Національного антикорупційного бюро України (НАБУ) та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури (САП). Такий підхід, згідно з оцінками експертного середовища та європейських партнерів, створює ризики щодо збереження інституційної

незалежності ключових антикорупційних органів і потенційно ускладнює виконання Україною зобов'язань у сфері європейської інтеграції.

Забезпечення ефективної реалізації принципу верховенства права є неможливим без глибоких перетворень у судовій системі. Саме тому у 2021 році було ініційовано радикальну реформу органів суддівського врядування. Зокрема, Верховною Радою України були ухвалені два системотворювальні закони: Закон України «Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України» від 13.07.2021 № 1629-IX [6] та Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя» від 14.07.2021 № 1635-IX [5].

У результаті цих реформ у 2023 році було оновлено кадровий склад Вищої ради правосуддя (ВРП) та Вищої кваліфікаційної комісії суддів (ВККС), що створило передумови для підвищення рівня доброчесності, відкритості та підзвітності суддівського корпусу. Крім того, були внесені зміни до законодавства, зокрема щодо механізму жеребкування (лотереї) серед кандидатів на посади суддів, удосконалення процедур електронного декларування для суддівського корпусу, а також триває робота над комплексним оновленням складу Конституційного Суду України.

Попри здійснені законодавчі та інституційні зміни у сфері судової влади, рівень довіри громадян до судової системи залишається низьким, що свідчить про наявність структурних дисфункцій, формальність частини реформ та обмежену підзвітність суддівського корпусу. Це зумовлює необхідність подальших послідовних кроків щодо забезпечення реальної незалежності суддів, прозорості процедур їх призначення та підвищення відповідальності за порушення професійної етики.

Разом з тим, зі змінами у сфері правосуддя в Україні було ініційовано комплексне оновлення сектору правоохоронних органів. Зокрема, важливим кроком стало затвердження Указом Президента України від 11 травня 2023 року № 273/2023 «Комплексного стратегічного плану реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки» [12], що визначає довгострокову архітектуру реформування поліції, прокуратури, органів досудового розслідування та інших компонентів національної системи безпеки. Він передбачає вдосконалення кримінального процесуального законодавства, запровадження циф-

рових інструментів у діяльність правоохоронців, а також посилення відповідальності за злочини у сфері економіки та публічних фінансів. Окрему увагу приділено зміцненню міжвідомчої координації та наближенню функціонування органів правопорядку до євроатлантичних стандартів, що відповідає стратегічному курсу України на інтеграцію до системи безпеки Європейського Союзу та НАТО.

У контексті стратегічного курсу на європейську інтеграцію Україна здійснює системну правову трансформацію, спрямовану на поступове наближення національного законодавства до норм та стандартів *acquis communautaire* Європейського Союзу. Надання Україні статусу країни-кандидата на вступ у 2022 році стало каталізатором цього процесу, зумовивши необхідність прискорення нормативної адаптації. Відповідно до формату вступу до ЄС, з кінця 2023 року було розпочато офіційні переговори, структура яких передбачає проходження 35 тематичних переговорних глав, що охоплюють ключові сектори державного управління, економіки та суспільного життя. Кожен із переговорних «пакетів» вимагає не лише секторального аналізу, а й нормативної гармонізації з європейським правом, включаючи положення про винятки, транзитні періоди та поступову імплементацію [1].

У зв'язку з цим у багатьох секторах економіки та публічного управління відбувається поетапне оновлення правового регулювання відповідно до стандартів ЄС. Зокрема, значна робота проведена у напрямі гармонізації фінансового, митного та валютного законодавства. Адаптовано нормативні акти у сфері електронної ідентифікації та довірчих послуг відповідно до регламенту eIDAS, імплементовано ключові положення Загального регламенту захисту персональних даних (GDPR), оновлено законодавство у галузях енергетики, екологічної політики, цифрової економіки.

Окрему вагу в євроінтеграційному процесі мають структурні реформи в таких сферах, як державна служба, транспорт, охорона здоров'я, освіта, а також регіональна політика, оскільки усі вони окреслені в узгодженій із ЄС «дорожній карті» адаптації, що супроводжує переговорний процес. Усі ці кроки спрямовані не лише на формальне приведення національного законодавства у відповідність до європейських норм, але й на утвердження функціональної спроможності державних інституцій до роботи в межах правового простору Європейського Союзу.

Отже, комплексність нормативних трансформацій у сферах фінансів, цифровізації, правосуддя, екології, державного управління та антикорупційної політики засвідчує прагнення України

до повноцінної інтеграції в політико-правовий та економічний простір Європейського Союзу. Сформований інституційно-правовий фундамент створює передумови для подальшого просування до членства в ЄС.

Висновки. Результати проведеного дослідження засвідчили, що в умовах сучасних загроз економічній безпеці держави реформування законодавчої бази України виступає ключовим системоутворювальним чинником її зміцнення. Проаналізувавши чинні нормативно-правові документи, було виокремлено пріоритетні напрями трансформацій, а саме: фінансова адаптація в умовах

воєнного стану, інституційне оновлення системи фінансового контролю, створення правових основ для цифрової економіки, модернізація антикорупційної та судової політики. Законодавчі ініціативи, що реалізуються у межах стратегічного курсу на європейську інтеграцію, орієнтовані на гармонізацію з *acquis* ЄС та посилення функціональної спроможності держави до захисту національних економічних інтересів. У цілому, сформована нормативна архітектура створює передумови для стабільного функціонування економічної системи та підвищення її стійкості до зовнішніх і внутрішніх деструктивних чинників.

ЛІТЕРАТУРА

1. Барчук Н., Жернаков М., Кузишин Я. Судова реформа в Україні: успіхи, виклики та майбутні пріоритети. Київ, 2024. 25 с.
2. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96. *Верховна Рада України*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: 26.08.2025).
3. Петрашенко В. BDO в Україні: Як вести бізнес в Україні в умовах війни: що потрібно знати. *European Business Association (EBA)*. 2025. URL: <https://eba.com.ua/bdo-v-ukrayini-yak-vesty-biznes-v-ukrayini-v-umovah-vijny-shho-potribno-znaty/> (дата звернення: 26.08.2025).
4. Про Бюро економічної безпеки України: Закон України від 28.01.2021 № 1150-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text> (дата звернення: 26.08.2025).
5. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо порядку обрання (призначення) на посади членів Вищої ради правосуддя та діяльності дисциплінарних інспекторів Вищої ради правосуддя: Закон України від 14.07.2021 № 1635-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1635-20?utm_source=chatgpt.com#Text (дата звернення: 26.08.2025).
6. Про внесення змін до Закону України «Про судоустрій і статус суддів» та деяких законів України щодо відновлення роботи Вищої кваліфікаційної комісії суддів України»: Закон України від 13.07.2021 № 1629-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1629-20?utm_source=chatgpt.com#Text (дата звернення: 26.08.2025).
7. Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо особливостей досудового розслідування кримінальних правопорушень, пов'язаних із зникненням осіб безвісти за особливих обставин під час дії воєнного стану: Закон України від 22.07.2025 № 4555-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4555-20#Text> (дата звернення: 26.08.2025).
8. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законів України щодо особливостей оподаткування та подання звітності під час воєнного стану: Закон України від 24.03.2022 № 2142-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text> (дата звернення: 26.08.2025).
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо дії норм на період дії воєнного стану: Закон України від 15.03.2022. № 2120-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (дата звернення: 26.08.2025).
10. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування благодійної допомоги: Закон України від 21.04.2022 № 2217-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-20#Text> (дата звернення: 26.08.2025).
11. Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки: Закон України від 20.06.2022 № 2322-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text> (дата звернення: 26.08.2025).
12. Про Комплексний стратегічний план реформування органів правопорядку як частини сектору безпеки і оборони України на 2023–2027 роки: Указ Президента України від 11.05.2023 № 273/2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text> (дата звернення: 26.08.2025).
13. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 14 травня 2021 року «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санк-

цій)»: Указ Президента України від 21.05.2021 № 203/2021. URL: https://www.president.gov.ua/documents/2032021-38949?utm_source=chatgpt.com (дата звернення: 26.08.2025).

14. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 11 серпня 2021 року «Про Стратегію економічної безпеки України на період до 2025 року» : Указ Президента України від 11 серпня 2021 року № 347/2021. URL : <https://www.president.gov.ua/documents/3472021-39613> (дата звернення: 26.08.2025).
15. Про стимулювання розвитку цифрової економіки в Україні: Закон України від 15.07.2021 № 1667-IX. *Відомості Верховної Ради України*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1667-20#Text> (дата звернення: 26.08.2025).

REFERENCES

1. Barchuk N., Zhernakov M., Kuzyshyn Ia. (2024) *Sudova reforma v Ukraini: uspihy, vyklyky ta maibutni priorityty* [Judicial reform in Ukraine: successes, challenges and future priorities.]. Kyiv.
2. Konstytutsiia Ukrainy [Constitution of Ukraine]: *Zakon Ukrainy vid 28.06.1996 № 254k/96. Verkhovna Rada Ukrainy*. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80> (data zvernennia: 26.08.2025).
3. Petrashenko V. (2025) BDO v Ukraini: Yak vesty biznes v Ukraini v umovakh viiny: shcho potribno znaty [BDO in Ukraine: How to do business in Ukraine during wartime: what you need to know]. *European Business Association (EBA)*. URL: <https://eba.com.ua/bdo-v-ukrayini-yak-vesty-biznes-v-ukrayini-v-umovah-vijny-shho-potribno-znaty/> (data zvernennia: 26.08.2025).
4. Pro Biuro ekonomichnoi bezpeky Ukrainy [On the Bureau of Economic Security of Ukraine]: *Zakon Ukrainy vid 28.01.2021 № 1150-IX. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1150-20#Text> (data zvernennia: 26.08.2025).
5. Pro vnesennia zmin do deiakykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo poriadku obrannia (pryznachennia) na posady chleniv Vyshchoi rady pravosudiva ta diialnosti dystsyplinarnykh inspektoriv Vyshchoi rady pravosudiva [On amendments to certain legislative acts of Ukraine regarding the procedure for election (appointment) to the positions of members of the High Council of Justice and the activities of disciplinary inspectors of the High Council of Justice]: *Zakon Ukrainy vid 14.07.2021 № 1635-IX. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1635-20?utm_source=chatgpt.com#Text (data zvernennia: 26.08.2025).
6. Pro vnesennia zmin do Zakonu Ukrainy «Pro sudoustrii i status suddiv» ta deiakykh zakoniv Ukrainy shchodo vidnovlennia roboty Vyshchoi kvalifikatsiinoi komisii suddiv Ukrainy» [On Amendments to the Law of Ukraine “On the Judicial System and the Status of Judges” and Certain Laws of Ukraine Regarding the Resumption of the Work of the High Qualification Commission of Judges of Ukraine]: *Zakon Ukrainy vid 13.07.2021 № 1629-IX. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1629-20?utm_source=chatgpt.com#Text (data zvernennia: 26.08.2025).
7. Pro vnesennia zmin do Kryminalnoho protsesualnoho kodeksu Ukrainy shchodo osoblyvosti dosudovoho rozsliduvannia kryminalnykh pravoporushen, poviazanykh iz znyknenniam osib bezvisty za osoblyvykh obstavyn pid chas dii voiennoho stanu [On Amendments to the Criminal Procedure Code of Ukraine Regarding the Features of Pre-Trial Investigation of Criminal Offenses Related to the Disappearance of Missing Persons Under Special Circumstances During Martial Law]: *Zakon Ukrainy vid 22.07.2025 № 4555-IX. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4555-20#Text> (data zvernennia: 26.08.2025).
8. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo dii norm na period dii voiennoho stanu [On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Legislative Acts of Ukraine Regarding the Application of Norms for the Period of Martial Law]: *Zakon Ukrainy vid 15.03.2022. № 2120-IX. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2120-20#Text> (data zvernennia: 26.08.2025).
9. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy ta inshykh zakoniv Ukrainy shchodo osoblyvosti opodatkovannia ta podannia zvitnosti pid chas voiennoho stanu [On Amendments to the Tax Code of Ukraine and Other Laws of Ukraine Regarding the Peculiarities of Taxation and Reporting During Martial Law]: *Zakon Ukrainy vid 24.03.2022 № 2142 -IX. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2118-20#Text> (data zvernennia: 26.08.2025).
10. Pro vnesennia zmin do Podatkovoho kodeksu Ukrainy shchodo zvilnennia vid opodatkovannia blahodiinoi dopomohy [On Amendments to the Tax Code of Ukraine Regarding Exemption from Taxation of Charitable Assistance]: *Zakon Ukrainy vid 16.11.2022 № 2747-IX. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2747-20#Text> (data zvernennia: 26.08.2025).

11. Pro zasady derzhavnoi antykoruptsiinoi polityky na 2021–2025 roky [On the principles of state anti-corruption policy for 2021–2025]: Zakon Ukrainy vid 20.06.2022 № 2322-IX. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20#Text> (data zvernennia: 26.08.2025).
12. Pro Kompleksnyi stratehichnyi plan reformuvannia orhaniv pravoporiadku yak chastyny sektoru bezpeky i oborony Ukrainy na 2023–2027 roky [On the Comprehensive Strategic Plan for Reforming Law Enforcement Agencies as Part of the Security and Defense Sector of Ukraine for 2023–2027]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 11.05.2023 № 273/2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/273/2023#Text> (data zvernennia: 26.08.2025).
13. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 14 travnia 2021 roku «Pro zastosuvannia personalnykh spetsialnykh ekonomichnykh ta inshykh obmezhuvalnykh zakhodiv (sanktsii)» [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated May 14, 2021 “On the application of personal special economic and other restrictive measures (sanctions)”]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 21.05.2021 № 203/2021. URL: https://www.president.gov.ua/documents/2032021-38949?utm_source=chatgpt.com (data zvernennia: 26.08.2025).
14. Pro rishennia Rady natsionalnoi bezpeky i oborony Ukrainy vid 11 serpnia 2021 roku «Pro Stratehiiu ekonomichnoi bezpeky Ukrainy na period do 2025 roku» [On the decision of the National Security and Defense Council of Ukraine dated August 11, 2021 “On the Strategy of Economic Security of Ukraine for the period until 2025”]: Ukaz Prezydenta Ukrainy vid 11 serpnia 2021 roku № 347/2021. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/3472021-39613> (data zvernennia: 26.08.2025).
15. Pro stymuliuvannia rozvytku tsyfrovoy ekonomiky v Ukraini: Zakon Ukrainy vid 15.07.2021 № 1667-IX [On Stimulating the Development of the Digital Economy in Ukraine]. *Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/1667-20#Text> (data zvernennia: 26.08.2025).

Дата першого надходження рукопису до видання: 22.08.2025
 Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 17.09.2025
 Дата публікації: 30.09.2025